



**XVIII міжвузівська науково-практична
Інтернет-конференція**

*Приватний вищий навчальний заклад
Харківський інститут економіки
ринкових відносин та менеджменту*

**ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ,
МЕНЕДЖМЕНТ: СТАН ТА
ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ**

Харків-2013

Рекомендовано до друку Вченою Радою ПВНЗ Харківського інституту економіки ринкових відносин та менеджменту протокол від 25.04.2013р. № 3.

Економіка, фінанси, менеджмент: стан та перспективи розвитку. Тези доповідей на XVIII міжвузівській науково-практичній Інтернет-конференції ПВНЗ Харківського інституту економіки ринкових відносин та менеджменту. – Харків: ПВНЗ Харківський інститут економіки ринкових відносин та менеджменту. – 2013 р. – 66 с.

До збірника увійшли тези доповідей та повідомлень авторів, які брали участь у XVIII міжвузівській науково-практичній Інтернет-конференції, що відбулася у ПВНЗ Харківському інституті економіки ринкових відносин та менеджменту 24 квітня 2013 р.

Видання розраховано на науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів.

Редактори:

Тіщенко В.М.(голов. ред.), професор

Антонова О.В., доцент

Андерсен Л.В., ст.викл.

Чепіжко О.В., ст. викл.

Майковська В.І., доцент

ЗМІСТ

<i>Антонова О.В., ХІНЕМ, м.Харків</i>	
Формування стратегії забезпечення фінансової безпеки торговельного підприємства.....	5
<i>Башикова О.С. ХІНЕМ, м.Торез</i>	
Україні - безпечне харчування.....	7
<i>Биковська І.М., ХІНЕМ, м.Торез</i>	
Проблеми оподаткування малого бізнесу в Україні	10
<i>Бондаренко О.С., Ларка М.І, НТУ «ХПІ», м. Харків</i>	
Впровадження інформаційної системи в управління підприємством.....	12
<i>Гросул В.А., Филипенко О.М., Смірнова П.В., ХДУХТ, м. Харків</i>	
Проблеми оцінки ресурсного потенціалу підприємств	14
<i>Климчук Ю.В.ХНАДУ, м.Харків</i>	
Деякі аспекти кримінальної відповідальності в сфері банкрутства.....	17
<i>Коваленко В.Г. ХІНЕМ, м. Торез</i>	
Проблеми здійснення реформ регіонального розвитку України.....	19
<i>Ларка М.І., Катков Є.О., НТУ «ХПІ», м. Харків</i>	
Інтелектуальна власність промислового підприємства – шлях до реіндустріалізації Української економіки	22
<i>Лубенець Б.С. ХНУРЕ, м. Харків, Лубенець С.В. ХДАК, м. Харків</i>	
Аналіз часових рядів у прогнозуванні фінансових інвестицій	25
<i>Майковська В.І., ХІНЕМ, м. Харків</i>	
Практичні аспекти розробки моделі професійної підготовки майбутніх маркетингологів у вищому економічному навчальному закладі.....	28
<i>Малишевська Г.М. ХІНЕМ, м. Торез</i>	
Основні напрямки розвитку донбаського регіону у вирішенні соціально – економічних завдань України.....	31
<i>Мороз С.Г., НФаУ, м. Харків</i>	
Удосконалення методики оцінки конкурентоспроможності підприємств...	34
<i>Мочалова М.С., НТУ «ХПІ», м.Харків</i>	
Методи дослідження предмета економічної теорії.....	37
<i>Оганезова Г.В., ХІНЕМ, м. Харків</i>	
Здоров'я як основний компонент людського капіталу	39
<i>Осьмірко Н.А., ХІНЕМ, м. Харків</i>	
Історичні аспекти та проблематика сучасного обліку прибутковості.....	43
<i>Портна О.В., ХІНЕМ, м. Харків</i>	
Значення сукупного фінансового потенціалу для розвитку національної економіки України.....	46
<i>Руденко Ю.В., ХІНЕМ, м. Торез</i>	
Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах інноваційного розвитку.....	48

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Нині забезпечення конкурентоспроможності підприємств набуває особливого значення, оскільки сам по собі процес виробництва продукції не гарантує довгострокового успіху та виживання суб'єктів на ринку. В ринкових умовах усі його учасники функціонують за законами конкуренції. Конкуренція — це економічний процес взаємодії і боротьби товаровиробників за найвигідніші умови виробництва і збуту товарів, це важливий елемент механізму саморегулювання ринкової економіки і водночас конкретна форма її функціонування. Вона відображає зв'язок між виробництвом і реалізацією продукту [1, с. 29]. Отже, з огляду на це на перший план виходить забезпечення конкурентоспроможності підприємств, яка може бути досягнута лише за наявності конкурентних переваг на певному ринку.

Конкурентоспроможність, виступає найважливішим механізмом системи ринкових відносин. У ринковій системі господарювання категорія конкурентоспроможності є однією з головних, оскільки в ній концентровано виражаються економічні, науково-технічні, виробничі, організаційно-управлінські, маркетингові можливості як окремого суб'єкта господарської діяльності, так і економіки країни [2, с. 36].

Поряд із цим досить складним є питання виявлення та оцінки конкурентоспроможності. Ця проблема є надзвичайно обговорюваною, оскільки показників, якими пропонується вимірювати дане явище, та методів визначення конкурентоспроможності на сьогодні існує досить багато. До найбільш відомих та використовуваних можна віднести: метод, заснований на теорії ефективної конкуренції; метод, що базується на оцінці конкурентоспроможності товару; метод на основі теорії конкурентних переваг, автором якої є американський вчений М. Портер; метод бенчмаркінгу. У той же час дослідники цієї проблематики пропонують нові та удосконалюють існуючі методики, при цьому розглядаючи конкурентоспроможність через призму цілей свого дослідження. Це є закономірним, оскільки методи оцінювання конкурентоспроможності повинні враховувати особливості ринку, галузі та продукції.

Існуючі методи визначення конкурентоспроможності можна поділити на такі, що дають конкретну кількісну її оцінку та ті, що не дають її, а визначають місце конкуруючого суб'єкта серед інших таких суб'єктів. На рівні окремих підприємств більш прийнятними є методи, які дозволяють отримати чисельно визначений показник на основі даних статистичної звітності. Крім цього в основі способів визначення конкурентоспроможності повинні лежати показники, які найбільшим чином впливають на її підвищення.

Нами проводилася оцінка конкурентоспроможності здійснювалася по підприємствах-виробниках молока за районами Харківської області. Враховуючи особливості умов формування конкурентоспроможності вітчизняної продукції тваринництва, оцінювання проводилося за допомогою показників собівартості і ціни. Окрім цього, оцінка проводилася за довгостроковий період (5 років), оскільки конкурентоспроможність – це динамічний показник, який показує потенціал підприємства і свідчить про здатність суб'єкта до сталого розвитку за визначеними показниками. Поєднання рівнів ціни та собівартості одиниці продукції визначають стратегію суб'єкта конкуренції. Використовуючи графік аналізу конкурентоспроможності на основі конкурентних переваг, запропонований Ж.-Ж. Ламбенем [3, с. 352], його було адаптовано до ситуації у галузі тваринництва у Харківській області (рис.1).

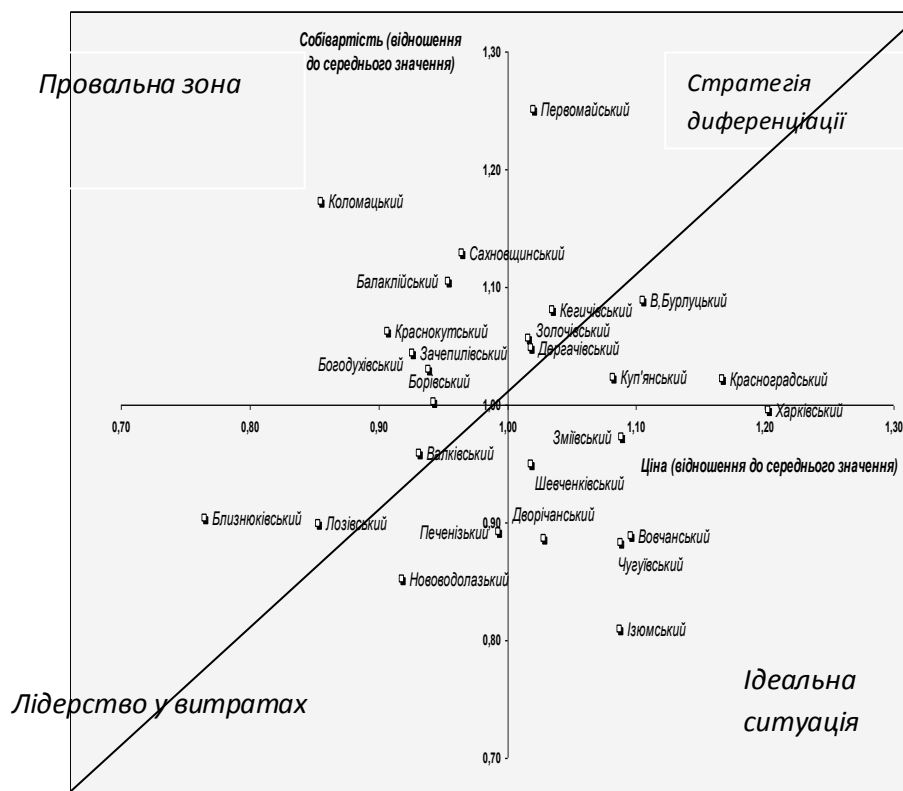


Рисунок 1 – Аналіз конкурентоспроможності підприємств у галузі тваринництва у Харківській області за методом Ж.-Ж. Ламбенем

Для побудови графіка було знайдено середню собівартість та ціну реалізації 1 ц молока по області, які прийнято за 1. Горизонтальна вісь на графіку відповідає співвідношенню ціни аналізованого району та середньої по області, вертикальна – собівартості. В результаті утворилося чотири зони в залежності від конкурентних переваг. Позиція підприємств відповідних районів у правому нижньому квадранті відповідає «ідеальній ситуації», у якій поєднуються низька собівартість та висока ціна реалізації. Позиціонування у

правому верхньому квадранті відповідає так званий «стратегії диференціації», яка передбачає високу ціну реалізації та високу собівартість. Ситуація є цій зоні є двоякою, адже по ній проходить межа беззбитковості та розділяє на дві частини: та, в якій ціна зростає вищими темпами, ніж собівартість, є наближеною до прибутковості; та, в якій собівартість зростає швидше, ніж ціна перебуває на межі збитків.

Позиція в лівому нижньому квадранті вказує на низьку ціну та низьку собівартість молока і відповідає стратегії «лідерства у витратах». Знаходження у цій зоні може бути прибутковим для суб'єктів у випадку, якщо собівартість знижується більш високими темпами, ніж ціна, тобто він знаходиться нижче межі беззбитковості, яка розділяє цей квадрант. У такій зоні знаходяться виробники молока Печенізького та Нововодолазького районів. Найбільш небажана ситуація, яка відповідає «провальній зоні» - це поєднання високої собівартості та низької ціни реалізації. У цій зоні знаходяться Коломацький, Сахновщинський, Балаклійський та інші райони.

Для виявлення основних факторів, що діють у кожній зоні та зумовлюють знаходження певних суб'єктів господарювання в них, було розглянуто деякі економічні показники у розрізі окремих підприємств районів. Для цього із кожної зони було обрано по одному району та по три підприємства, що є типовими для зони. В результаті такого аналізу було сформовано основні альтернативні стратегії розвитку підприємств кожної із «зон».

Так, для підприємств, що потрапили в «зону диференціації», в якості стратегічних напрямків визначено інтенсифікацію галузі на основі підвищення продуктивно худоби за рахунок підвищення якості кормів та рівня годівлі корів, поліпшення породного складу поголів'я корів. Для зони «лідерства у витратах» інтенсифікація галузі на основі підвищення інтенсивності ведення виробництва у галузі (якість кормів, рівень годівлі, породний склад тварин); підвищення рівня оплати праці працівників; поліпшення якості продукції на основі використання нового обладнання. Варіант ліквідації збиткового виробництва молока у підприємствах «провальної зони» та в окремих випадках зони «лідерства у витратах» та зони «стратегії диференціації» не розглядається, оскільки це зумовить подальший спад виробництва даної продукції, рівень якого вкрай низький та становить продовольчу небезпеку для країни в цілому.

Список літератури

1. Забезпечення конкурентоспроможності і економічного зростання регіонального АПК [Текст] : монографія / за ред. І.І. Червен, Л.А.Євчук. - Миколаїв, 2005. - 440 с.
2. Клименко С.М. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Текст] : навч. посіб. / С.М. Клименко, Л.О. Барабась, Т.В. Омеляненко, О.С. Дуброва, А.В. Вакуленко. – К.: КНЕУ, 2006. - 527 с.
3. Ламбен Ж.-Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива [Текст] / Ж.-Ж. Ламбен. / [Пер. с франц.]. – СПб.: Наука, 1996. – 589 с.